

Henk Binnendijk

*Het verlangen
van God*

Zevende druk

Voorhoeve

Zevende druk, april 2016

© Uitgeverij Voorhoeve – Utrecht, 2014
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht
www.kok.nl

Omslagontwerp Patrick Staal
Vormgeving binnenwerk www.garage-bno.nl
ISBN 978 90 297 2331 2
E-ISBN 978 90 297 2332 9
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Gods reddingsplan

De geschiedenis van de mensheid tot hiertoe is slechts het voorwoord in Gods grote boek.

C.S. Lewis

Gods grote boek vertelt ons over het verlangen van God. Een verlangen dat wij nooit ten volle kunnen bevatten. *Hoe onuitputtelijk zijn Gods rijkdom, wijsheid en kennis, hoe ondoorgroendelijk zijn oordelen en hoe onbegrijpelijk zijn wegen* (Rom. 11:33). En het wonder van Gods verlangen is dat daar mensen bij betrokken zijn. *Wat het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, wat in geen mensenhart is opgekomen, dat heeft God bestemd voor wie hem liefheeft* (1 Kor. 2:9). Maar het zijn nou juist de mensen die Gods verlangen bijna teniet hebben gedaan. Ze kwamen tegen God in opstand.

Wij noemen het ‘de zondeval’. De val van de eerste mensen toen ze zich losmaakten van God.

Er is toen veel veranderd.

Vóór de zondeval was er eeuwig leven. Na de zondeval stierven de mensen. Want God had gezegd: *‘Wanneer je daarvan [van de boom van kennis van goed en kwaad] eet, zul je onherroepelijk sterven’* (Gen. 2:17).

Terwijl Adam en Eva vóór de zondeval een heerlijke eenheid vormden met God, werd Hij nu een bedreiging voor ze. Toen God hen riep, antwoordde Adam: *‘Ik hoorde u en werd bang’* (Gen. 3:10).

De heerlijkheid van God, waarmee Hij hen bekleed had, viel van hen af. *Ze merkten dat ze naakt waren* (vs. 7).

Terwijl er vóór de zondeval alleen goed was, was er nu ook kwaad in hun hart. *Ik ontdek in mij de wetmatigheid dat het kwade zich aan mij opdringt, ook al wil ik het goede doen* (Rom. 7:21).

Het huwelijk van Adam en Eva zou nooit meer zijn wat het was. Van nu af gaven ze God en de ander de schuld. *'De vrouw die u hebt gemaakt (...) heeft mij vruchten van de boom gegeven'* (Gen. 3:12).

De onderlinge verhoudingen waren verstoord. Na de zondeval zegt God tegen de vrouw: *'Je man (...) zal over je heersen'* (vs. 16).

Ze moesten het paradijs voorgoed verlaten. Daarvoor in de plaats kwam de aarde waarvan God zei: *'Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan (...) zwoegen zul je om ervan te eten'* (vs. 17).

Maar er is nog iets wat we zijn kwijtgeraakt door de zondeval. Iets wat zelden genoemd wordt. Omdat we het niet missen. We kennen het niet en daarom missen we het niet. Maar wat in het verloren paradijs is achtergebleven, is Gods oorspronkelijke aanbod. Het verlangen dat God vanaf het begin had, en nog steeds heeft. Toen de mens geestelijk stierf, stierf ook zijn zicht op Gods verlangen. Laten we het maar 'Gods scheppingsplan' noemen.

Door de zondeval is al die informatie gewist. We lijden allemaal aan een soort chronisch geheugenverlies. Ook de meeste christenen. We weten niet wat Gods scheppingsplan is en het interesseert ons ook niet.

We gaan uit van de nieuwe situatie zoals die is ontstaan na de zondeval. We zijn zondaars en dat is ons eerste probleem. We willen de relatie met God hersteld zien. En we zijn blij dat God dat mogelijk heeft gemaakt. God had een reddingsplan. Hij zond zijn Zoon, die onze zonden op zich nam en daarvoor stierf. *Het Lam, dat geslacht is, sedert de grondlegging van de wereld* (Op. 13:8, NBG). Daar ligt onze redding uit de zonde. Over dat offer van Vader en Zoon verheugen wij ons. Wat een genade dat God de mens niet aan zijn lot overliet, maar dat Hij hem wil

redden. Wat een genade dat God daarvoor zijn eigen Zoon offerde. Hij geeft de mens niet op, maar redt hem uit de afgrond. Geweldig. Maar...

Was dát het wat God oorspronkelijk van plan was met de mens? Schiep Hij de mens om hem te kunnen redden van zijn zonden? Is God door de zondeval in een noodsituatie gekomen en probeert Hij nu te redden wat er te redden valt? Is zijn scheppingsplan nu vervallen, omdat Hij al zijn aandacht moet richten op zijn reddingsplan? Is Hij verrast door de zondeval en heeft Hij nu een nieuw plan gemaakt, waardoor het oorspronkelijke is vervallen?

Nee, natuurlijk niet. God is nooit afgestapt van zijn oorspronkelijke bedoeling met de mens. Zijn verlangen is nog springlevend. Het is toch ondenkbaar dat God zijn plannen zou laten verstoren door de reactie van mensen? Daar is God immers ver boven verheven. *Mijn wegen gaan jullie wegen ver te boven en mijn plannen jullie plannen* (Jes. 55:9). Dat plan zet Hij door, want God is getrouw, zijn plannen falen niet. En Gods reddingsplan is 'alleen maar' bedoeld om ons weer geschikt te maken voor zijn scheppingsplan.

Laat ik dit mogen verduidelijken met een schetsje dat mijn leermeester Sidney Wilson vaak gebruikte. U kunt het terugvinden in zijn boek *De komende wereldcrisis*. Hij tekende links onder aan een kruisje om aan te geven waar de eerste mensen zich bevonden. Dan trok hij een stippellijn naar rechtsboven en plaatste daar weer een kruisje, waarmee hij Gods einddoel voor de mens aangaf.

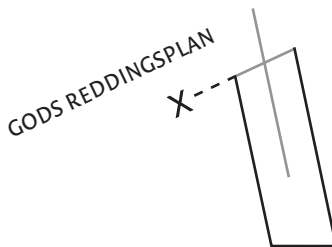
Zo dus:

Vervolgens tekende hij een abrupte knik in de stippellijn. De lijn ging loodrecht naar beneden. Daarmee bracht hij de zondeval in beeld.

Daarna boog de lijn zich weer naar boven, waar hij de stippellijn weer raakte. Over die ontstane kloof tekende hij het kruis als een brug.

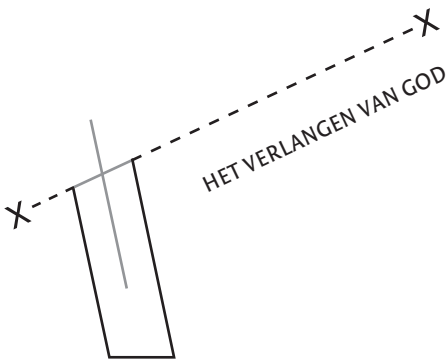

Dat noemde hij 'Gods reddingsplan'.

Maar wat is nu vaak het dramatische in de evangelieverkondiging? Dat we Gods reddingsplan als een einddoel zijn gaan verkondigen. We zijn zondaren, maar Jezus is voor onze zonden gestorven en door Hem kunnen we gered worden. Dat is natuurlijk fantastisch, maar als we niet veel meer dan dit verkondigen, is het ook dramatisch. Want het oorspronkelijke verlangen van God is hiermee weggevaagd.

Daarom hier die vierde tekening, waarop de stippellijn van Gods scheppingsplan weer is aangebracht. Want Gods reddingsplan is niet Gods einddoel. Gods reddingsplan is het middel om ons te brengen

tot het verlangen van God. Het kruis is de overbrugging naar Gods oorspronkelijke verlangen.

God redt ons om ons te plaatsen op de lange weg van zijn scheppingsplan. Als iemand door Gods genade gered wordt en zich geheel aan God overgeeft, is dat niet het eindpunt. Het is niet de finish. Nee, hij is dan geplaatst aan de start. *We moeten de last van de zonde van ons afwerpen en vastberaden de wedstrijd lopen die voor ons ligt* (Hebr. 12:1).

Maar we zien dat Gods reddingsplan in de christelijke wereld het doel geworden is. Sommigen zijn al dankbaar als ze aan het eind van hun leven weten gered te zijn. Dat dit slechts de opstap is naar Gods oorspronkelijke doel, ontgaat ons. Dat blijkt overduidelijk uit de geringe interesse die we kunnen opbrengen voor Gods plan, Gods verlangen. Jezus zegt tegen Petrus: *'Je denkt niet aan wat God wil, maar alleen aan wat de mensen willen'* (Marc. 8:33).

Met deze houding doen wij God veel verdriet. Daarom zegt Paulus ook: *'Maak Gods heilige Geest niet bedroefd'* (Ef. 4:30). Maar God geeft nooit op. Hij zendt zijn dienstknechten uit met de boodschap: *'Kom, want alles is klaar. Nodig hen, breng hen, nodig iedereen met klem uit, want mijn huis moet vol zijn'* (Luc. 14:15-24). En God bereikt zijn doel: *de bruiloftszaal vulde zich met gasten* (Mat. 22:10).

Gods scheppingsplan

Als het waar is dat God de schepper is van het heelal, dan moet Hij een enorm grote God zijn.

En als Hij een plan heeft, moet dat een enorm groot plan zijn.

Wat is nu Gods scheppingsplan, wat was zijn verlangen toen Hij de mens schiep? Als ik dat probeer te formuleren, besef ik dat ik de inhoud nooit met woorden kan overbrengen. Dat houdt me terug om het hier neer te schrijven. Want we kunnen dingen weten zonder het te weten, we kunnen dingen zien, zonder het te zien. Zoals Jezus zegt tegen godsdienstige mensen: *'Jullie zullen goed luisteren maar niets begrijpen, en jullie zullen goed kijken maar geen inzicht hebben'* (Mat. 13:14). Als het geen snaar in je hart doet trillen, blijft het alleen maar hangen in je verstand. Slechts Gods Geest kan de diepte laten zien van Gods scheppingsplan. *Dan zult u met alle heiligen de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte kunnen begrijpen* (Ef. 3:18).

In Genesis 1 geeft God zijn geheim prijs. In dat voor ons verloren paradijs. In een soort samenkomst tussen de grote drie: Vader, Zoon en heilige Geest. Dit is het grote moment waarop God zijn scheppingsplan ontvouwt. Een plan dat bestond lang voordat hemel en aarde geschapen werden. En dat nu wordt bekendgemaakt. *Het mysterie dat in alle eeuwen verborgen was in God* (Ef. 3:9). Hier openbaart God zijn geheim als Hij zegt: *Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken* (Gen. 1:26).

Door de zondeval hebben deze woorden de meeste christenen helaas weinig te zeggen. We hebben dat woord van zijn kracht beroofd, door het te plaatsen in de voltooid verleden tijd. Het heeft zijn inhoud ver-

loren doordat we zeggen dat God dat immers al *heeft* gedaan. Hij heeft mensen gemaakt naar zijn evenbeeld. Dat kan je iedere christen horen zeggen. ‘En,’ zeggen we dan, ‘door de zondeval is dat evenbeeld wel wat beschadigd. Maar die tekst in Genesis 1 heeft zijn vervulling gehad. Dat is gebeurd en die kunnen we wegstrepen.’ En met die redenering is Gods belofte uitgehold. Gods scheppingsplan spreekt ons niet meer aan.

Maar wat is de waarheid? De waarheid is dat God tot op deze dag bezig is om mensen te maken naar zijn evenbeeld. En dat Hij daarmee doorgaat, totdat zijn Zoon voor de tweede keer naar de aarde komt. Dat is zijn verlangen en dat zal werkelijkheid worden. Want we hebben te maken met God, de schepper van het heelal. Hij, die miljarden gloeiende zonnen het donkere heelal in slingerde. Sterker nog, Hij *sprak en het was er*. *Door het woord van de HEER is de hemel gemaakt, door de adem van zijn mond het leger der sterren* (Ps. 33:6).

Die grote God heeft een groot plan. Hoe kan het ook anders. Wat God nu bezig is te maken, is veel knapper dan wat Hij ooit heeft geschapen. Bij de schepping van deze wereld werkte Hij met dode materie en planten en dieren. Voor Hem relatief gemakkelijk. Want ze werkten Hem niet tegen. Maar het is voor God vele malen moeilijker om te werken met mensen, die Hij schiep met een eigen wil en die nee konden zeggen tegen Hem. En die dat ook gedaan hebben. De mensheid heeft zich massaal van Hem losgemaakt. En toch maakt Hij uit hen mensen naar zijn evenbeeld, die op Hem lijken.

Hoe doet Hij dat? Dat doet Hij door zijn Zoon, die God is, mens te laten worden. Hij stuurt zijn geliefde Zoon naar de aarde, staat toe dat Hij wordt gekruisigd en wekt Hem op uit de dood. Dat is Gods oplossing voor de zonde van de mensheid. Daarna neemt Hij Jezus op in de hemel en stort tien dagen later zijn Geest uit in ons hart. De Geest van Jezus, de Geest van God, de heilige Geest. Dat is het hele verhaal. Meer hebben we niet nodig. Dat had God in gedachten voordat Hij de mens

schiep. *In Christus immers heeft God, voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen om voor hem heilig en zuiver te zijn (Ef. 1:4).* Voordat de wereld gegrondvest werd. Dus ook vóór de zondeval. En de zondeval doet niets af aan Gods scheppingsplan. Integendeel, het voegt er iets heel kostbaars aan toe. Want God haalt ons uit een diepe afgrond om ons te brengen tot de hoogste top. Gods scheppingsplan is van een veel grotere genade dan Gods reddingsplan. *Tot eer van de grootheid van Gods genade, ons geschonken in zijn geliefde Zoon (vs. 6).*

Hoe bewerkt God dat nu in ons? Jezus geeft daar duidelijk antwoord op: *'Alleen wie opnieuw wordt geboren, kan het koninkrijk van God zien'* (Joh. 3:3). Dat woord 'opnieuw' betekent 'van boven'. Van boven geboren worden. Sterker nog: uit God. *Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren, niet uit lichamelijk verlangen of uit de wil van een man, maar uit God (Joh. 1:13).* Het Grieks heeft maar één woord voor 'geboren worden' en 'verwekt worden'. Een kind van God is dus door God verwekt, uit God geboren. Het is een eigen kind van Hem, een kind met zijn genen, *want Gods zaad is blijvend in hem (1 Joh. 3:9).* Dat was Gods gedachte toen Hij zei: 'Laten wij mensen maken, die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken.'

Hoe zien die mensen er nu uit? Uiterlijk niet bijzonder, net als alle anderen. Maar in hun innerlijk doet God een groot werk. Johannes noemt een aantal dingen: *Ieder die liefheeft is uit God geboren (1 Joh. 4:7). Zo is de liefde bij ons werkelijkheid geworden, (...) want hoewel wij nog in deze wereld zijn, zijn we als Jezus (vs. 17). Ieder die uit God geboren is, overwint de wereld. Zijn geboden zijn geen zware last (1 Joh. 5:4, 3) Wie uit God geboren is zondigt niet, want Gods zaad is blijvend in hem. Hij kán zelfs niet zondigen, want hij is uit God geboren (1 Joh. 3:9).*

Als we dit lezen dreigt dat ons te ontmoedigen. Maar Johannes schrijft dit juist om de diepte van het geheimenis van wat het betekent om uit God geboren te zijn, duidelijk te maken. Johannes houdt het ook goed in balans door in hoofdstuk 1 te schrijven: *Als we zeggen dat we de zonde niet kennen, misleiden we onszelfen is de waarheid niet in ons (1 Joh. 1:8).* Een

oprecht kind van God kent tot in zijn diepste wezen het kwaad van de zonde. Hij heeft er zo vaak om gehuild. Maar voor een oprecht kind van God, die lang met God wandelt, is zonde geen regel meer, maar uitzondering. Alleen maar omdat we uit God geboren zijn, door Hem verwekt, Gods zaad, Gods genade.

Er wordt vaak gedacht dat een kind van God een mens is die door God is aangenomen, geadopteerd. Zoals wij een kind uit een ander gezin kunnen adopteren. Maar zo is het bij God niet. Als in de bijbelse tijd gesproken werd over adoptie, was dat niet een kind uit een ander gezin, maar een eigen kind. Zo'n eigen kind werd buitenshuis door een ander opgevoed. *Hij staat onder voogdij en toezicht tot het door zijn vader vastgestelde tijdstip is gekomen (Gal. 4:2)*. Zijn vader bepaalde dat tijdstip, hij was de echte vader, het was zijn eigen kind. Dat kind was al de erfgenaam, *maar zolang een erfgenaam onmondig is, verschilt hij in niets van een slaaf, ook al is hij reeds de eigenaar van de hele erfenis (vs. 1)*.

Zo ging dat in de bijbelse tijd. Het eigen kind werd aangenomen en werd dan niet meer 'kind', maar 'zoon' genoemd. Zo gaat het ook bij God. Hij neemt niet een kind aan, maar hij verwekt een kind. Dat kind is uit God geboren. *Bedenk toch hoe groot de liefde is die de Vader ons heeft geschonken! Wij worden kinderen van God genoemd, en dat zijn we ook (1 Joh. 3:1)*.

Hoe zien die mensen eruit bij de komst van Jezus? In elk geval kunnen we ervan zeggen dat hun innerlijk leven dan ook uiterlijk zichtbaar zal zijn. Jezus liet bij zichzelf daarvan iets zien op de berg der verheerlijking: *Voor hun ogen veranderde hij van gedaante, zijn gezicht straalde als de zon en zijn kleren werden wit als het licht (Mat. 17:2)*. Iets van zijn binnenste kwam naar buiten. En Hij belooft ons hetzelfde: *Dan zullen de rechtvaardigen in het koninkrijk van hun Vader stralen als de zon (Mat. 13:43)*.

Die gedaanteverandering van Jezus op de berg der verheerlijking was nog maar zeer ten dele. Hij bad tot God: *'Vader, verhefmij nu tot uw majesteit, tot de grootheid die ik bij u had voordat de wereld bestond' (Joh. 17:5)*. Dat heeft God gedaan. Want toen Jezus verscheen aan Johannes op Pat-

mos, zou je wellicht die gemakkelijke omgang tussen Hem en Johannes hebben verwacht, zoals vroeger, toen hij aan de borst van Jezus lag bij het laatste avondmaal. Maar we lezen iets heel anders: *Toen ik hem zag viel ik als dood voor zijn voeten neer* (Op. 1:17).

Jezus is God van eeuwigheid en toen Hij naar de aarde kwam, werd Hij mens. Jezus was mens op aarde en ging als mens naar de hemel. Daar is Hij mens. Johannes zag *iemand die eruitzag als een mens* (vs. 13). Daar is Hij ook God, met de grootheid die Hij had voordat de wereld bestond. *Toen ik hem zag viel ik als dood voor zijn voeten neer*. Jezus is de mens geworden God en de God geworden mens. Wat een mysterie.

En diezelfde Johannes zegt: *'We weten dat we aan hem gelijk zullen zijn wanneer hij zal verschijnen.'* Opnieuw, wat een mysterie. Maar eerst zegt hij: *'Wat we zullen zijn is nog niet geopenbaard'* (1 Joh. 3:2). Dat is en blijft aan deze kant van het leven een geheimenis. Dat kunnen we hier niet vatten. Gelukkig maar. Maar het is wel de uiteindelijke vervulling van Gods aanbod: *Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken*. Maar dan ook echt zijn evenbeeld, mensen die echt op Hem lijken.